

Đề thi số 1

Môn thi: Giải tích II.
Hệ: Chính quy.

Số tín chỉ: 4.
Thời gian làm bài: 120 phút.

Câu 1. (1.5 điểm) Cho hàm số hợp $\begin{cases} f = f(u) = u^3 \\ u = 2xy + e^{2x} \end{cases}$. Tính $\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y}$.

Câu 2. (2 điểm) Xác định các cực trị của hàm 2 biến $f(x, y) = xy \ln(x + 2y)$ với điều kiện $x > 0, y > 0$.

Câu 3. (2 điểm) Tính tích phân 2 lớp $\iint_D \frac{dxdy}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ với D là miền phẳng giới hạn bởi 2 đường tròn và 1 đường thẳng $\begin{cases} 2x \leq x^2 + y^2 \leq 6x \\ y \geq x \end{cases} (D)$

Câu 4. (3 điểm) Cho mặt nón $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ (S) và mặt phẳng $z=2$ (P)

a. Tính tích phân 3 lớp $\iiint_V \frac{dxdydz}{\sqrt{x^2 + y^2}}$ với V là khối nón giới hạn bởi (S) và (P)

b. Tính tích phân mặt loại một $\iint_{\sigma} \frac{x^2}{z^3} dS$ với σ là phần mặt nón (S) nằm dưới (P).

Câu 5. (1.5 điểm) Giải phương trình vi phân $y'' + 4y' + 3y = e^{-x}$ với điều kiện $y(0) = 1, y(1) = \frac{3}{2e}$.

Sinh viên không sử dụng tài liệu

Đáp án đề thi số 1, Môn thi: Giải tích II

Câu 1. (1.5 điểm) Lấy vi phân các biểu thức ta có:

$$(0.5đ) \begin{cases} df = 3u^2 du \\ du = 2(y + e^{2x})dx + 2xdy \end{cases}$$

dẫn tới $df = 6u^2(y + e^{2x})dx + 6xu^2dy$

$$(0.5đ) \text{ và } \frac{\partial f}{\partial x} = 6(y + e^{2x})u^2$$

Tiếp tục lấy vi phân ta có:

$$\begin{aligned} d\left(\frac{\partial f}{\partial x}\right) &= 12e^{2x}u^2dx + 6u^2dy + 12u(y + e^{2x})du = 12e^{2x}u^2dx + 6u^2dy + 12u(y + e^{2x})(2(y + e^{2x})dx + 2xdy) \\ &= (12e^{2x}u^2 + 24u(y + e^{2x})^2)dx + (6u^2 + 24ux(y + e^{2x}))dy \end{aligned}$$

$$(0.5đ) \text{ Vậy } \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = 6u^2 + 24ux(y + e^{2x}) = 6u(u + 4x(y + e^{2x}))$$

Câu 2. (2 điểm) Các điểm dừng được xác định từ hệ phương trình:

$$(0.5đ) \begin{cases} f'_x = 0 \\ f'_y = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y \ln(x + 2y) + \frac{xy}{x + 2y} = 0 \\ x \ln(x + 2y) + \frac{2xy}{x + 2y} = 0 \end{cases}$$

$$(0.25đ) \text{ Với điều kiện } x > 0, y > 0 \text{ ta có: } \begin{cases} (x + 2y) \ln(x + 2y) + x = 0 \\ (x + 2y) \ln(x + 2y) + 2y = 0 \end{cases} \Rightarrow x = 2y$$

$$(0.25đ) \Rightarrow 4y \ln(4y) + 2y = 0 \Rightarrow 4y = \frac{1}{\sqrt{e}}. \text{ Giải ra được 1 điểm dừng: } M\left(\frac{1}{2\sqrt{e}}, \frac{1}{4\sqrt{e}}\right)$$

(0.5đ) Tiếp theo tính biệt thức

$$\Delta = f''_{xx}f''_{yy} - (f''_{xy})^2 = \left(\frac{2y}{x + 2y} - \frac{xy}{(x + 2y)^2}\right)\left(\frac{4x}{x + 2y} - \frac{4xy}{(x + 2y)^2}\right) - \left(\ln(x + 2y) + 1 - \frac{2xy}{(x + 2y)^2}\right)^2$$

(0.25đ) Tại điểm dừng ta lần lượt có giá trị của biệt thức $\Delta = \frac{1}{2} > 0$. Vậy M là cực trị.

(0.25đ) Tại M ta có $f''_{xx} = \frac{2y}{x+2y} - \frac{xy}{(x+2y)^2} = \frac{3}{8} > 0$. Vậy M là cực tiểu địa phương.

Câu 3. (2 điểm)

(0.5đ) Đổi biến sang tọa độ cực $x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, r > 0, -\pi \leq \varphi \leq \pi$. Jacobien của phép biến đổi bằng r .

(0.5đ) Thay vào các bất đẳng thức ta có:

$$\begin{cases} 2r \cos \varphi \leq r^2 \leq 6r \cos \varphi \\ \sin \varphi \geq \cos \varphi \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2 \cos \varphi \leq r \leq 6 \cos \varphi \\ \sin \varphi \geq \cos \varphi \geq 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2 \cos \varphi \leq r \leq 6 \cos \varphi \\ \frac{\pi}{4} \leq \varphi \leq \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

Tích phân 2 lớp chuyển thành:

$$(0.5đ) S = \int_{\pi/4}^{\pi/2} \left(\int_{2 \cos \varphi}^{6 \cos \varphi} dr \right) d\varphi = \int_{\pi/4}^{\pi/2} 4 \cos \varphi d\varphi$$

$$(0.5đ) = 4 \sin \varphi \Big|_{\pi/4}^{\pi/2} = 4 - 2\sqrt{2}$$

Câu 4. (3 điểm)

a. (0.5đ) Đổi biến sang tọa độ cực $x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, r > 0, -\pi \leq \varphi \leq \pi$. Jacobien của phép biến đổi bằng r .

(0.5đ) Miền V xác định bởi các bất đẳng thức: $\begin{cases} z \geq \sqrt{x^2 + y^2} \\ z \leq 2 \end{cases}$. Thay phép đổi biến vào ta có:

$r \leq z \leq 2$ và dẫn tới $r \leq 2$.

Tích phân cần tính có dạng:

$$(0.5đ) \int_{-\pi}^{\pi} \left(\int_0^2 \frac{1}{r} \left(\int_r^2 dz \right) r dr \right) d\varphi = \left(\int_0^2 (2-r) dr \right) \left(\int_{-\pi}^{\pi} d\varphi \right) = 4\pi$$

b. (0.25đ) Hình chiếu của phần mặt lên mặt phẳng Oxy là hình tròn tâm (0,0), bán kính 2, xác định bởi bất đẳng thức $x^2 + y^2 \leq 4$.

(0.5đ) Từ biểu thức $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ có $z'_x = \frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}}, z'_y = \frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}}, \sqrt{1 + (z'_x)^2 + (z'_y)^2} = \sqrt{2}$

(0.25đ) Tích phân mặt chuyển thành: $\iint_{x^2+y^2 \leq 4} \frac{x^2 \sqrt{2}}{\sqrt{(x^2 + y^2)^3}} dx dy$

Đổi biến sang tọa độ cực $x = r \cos \varphi, y = r \sin \varphi, r > 0, -\pi \leq \varphi \leq \pi$. Jacobien của phép biến đổi bằng r .

Tích phân 2 lớp chuyển thành:

$$(0.5đ) \int_{-\pi}^{\pi} \left(\int_0^2 \sqrt{2} \cos^2 \varphi dr \right) d\varphi = 2\sqrt{2} \int_{-\pi}^{\pi} \frac{1 + \cos 2\varphi}{2} d\varphi = 2\sqrt{2}\pi$$

Câu 5. (1.5 điểm).

(0.25đ) Giải phương trình đặc trưng: $k^2 + 4k + 3 = 0$ cho ra 2 nghiệm $k_1 = -1, k_2 = -3$. Đặt $y_1 = e^{-x}, y_2 = e^{-3x}$

Vế phải có dạng $e^{\alpha x} P_n(x) \cos \beta x$ với $\alpha = -1, \beta = 0, n = 0, \alpha + i\beta = -1$ là nghiệm bội 1 của phương trình đặc trưng.

(0.25đ) Vậy ta tìm nghiệm riêng dạng: $y_r = axe^{-x}$ với a là hằng số cần tìm.

Ta có: $y_r' = a(1-x)e^{-x}$

$y_r'' = a(x-2)e^{-x}$

Thay vào phương trình vi phân có:

$$a(x-2)e^{-x} + 4a(1-x)e^{-x} + 3axe^{-x} = e^{-x}$$

(0.25đ) Cân bằng hệ số 2 vế ta tìm được $a = \frac{1}{2}$. Vậy $y_r = \frac{xe^{-x}}{2}$.

(0.25đ) Nghiệm tổng quát có dạng: $y = C_1 y_1 + C_2 y_2 + y_r = C_1 e^{-x} + C_2 e^{-3x} + \frac{xe^{-x}}{2}$

Từ điều kiện ta có:

$$(0.25đ) \begin{cases} y(0) = C_1 + C_2 = 1 \\ y(1) = \frac{C_1}{e} + \frac{C_2}{e^3} + \frac{1}{2e} = \frac{3}{2e} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} C_1 + C_2 = 1 \\ C_1 + \frac{C_2}{e^2} = 1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} C_1 = 1 \\ C_2 = 0 \end{cases}$$

(0.25đ) Nghiệm cuối cùng là: $y = \left(1 + \frac{x}{2}\right)e^{-x}$